

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - पञ्चमपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - .....विषयः - .....
अध्येतुः नाम - .....पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....
दिनाङ्कः .....

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - पञ्चमपत्रम्

विषयः बृहत्संहिता (ग्रहचारप्रकरणम्) 100 अङ्काः।

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः क

प्रश्नाः विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन् विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. अस्य ग्रन्थस्य कर्ता कः?
2. त्रिस्कन्धेषु ग्रन्थेऽस्मिन् के विषयाः वर्णिताः?
3. कति प्राणाः एका विनाडी?
4. दक्षिणायनं कदा प्रारभ्यते?
5. शीघ्रगतिकारकग्रहः कः?
6. एकः हस्तः कतिः शङ्कुः?
7. असंक्रान्तिमासे किं भवति?
8. कः पारगः दैवचिन्तकः भवति?
9. कस्य आदेशाः निष्फलाः न भवन्ति?
10. तामसकीलकसंज्ञकाः राहुपुत्राः कति सन्ति?
11. सलिलमयः ग्रहः कः?
12. नक्षत्राणामधिपः कः ग्रहः?
13. कीदृशः चन्द्रः शुभफलं प्रयच्छति?
14. भुजङ्गाकारः इत्यस्य शब्दस्य कोऽर्थः?
15. सूर्यचन्द्रयोः कतिविधः ग्रासाः कथिताः?
16. गुरुवर्षस्य प्रथममासः कः?
17. शुक्रविद्धः चन्द्रबिम्ब कुत्र-कुत्र नाशं जनयति?
18. बुधस्य सप्त गमनानि कानि?
19. गुरुवर्षस्य प्रथममासः कः?
20. भूपुत्रः कोऽस्ति?

21. आर्यम्णः कस्य नक्षत्रस्य पर्यायः?
22. नक्षत्रेषु 'विश्वेश्वरः' कः?
23. ध्रुवकेतुः कस्यां दिशि दृश्यते?
24. वरुणपुत्रकेतवः कति सन्ति?
25. मङ्गलस्य मुखं कति प्रकाराणि सन्ति?

खण्डः ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 X 08 = 40

टिप्पणीः अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत?
2. यात्राभेदनिरूपणं कुरुत?
3. भौमेन वेधितस्य चन्द्रबिम्बस्य फलं विशदयत?
4. गुरोः बिम्बलक्षणं तत्फलञ्च व्याख्यायताम्?
5. बुधस्य सप्तगतिं लक्षणञ्च वर्णयत?
6. शुक्रस्य नक्षत्रभेदनफलं निरूपयत?
7. ब्रह्मदण्डकेतोः लक्षणं लिखत?
8. मृगशिरस्-आर्द्रयोः स्थितिवशात् शनेः फलं व्याख्यायताम्?

खण्डः ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 X 10 = 20

टिप्पणीः अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. सम्वत्सरविषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः?
2. ज्योतिषशास्त्रे संहिताशास्त्रस्य महत्त्वं वैशिष्ट्यञ्च वर्णयत?
3. रविचारस्य फलं संक्षेपेण लिखत?
4. दैवज्ञलक्षणं सांवत्सरप्रशासां च लिखत?

